



Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. V. Varia inquiruntur circa augmentum intensivum habitus Fidei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

Ingenii acumen. Et ad doctrinam ad fidei firmitatem non potest condiscant.

Virtutis virtus domini promittitur, affurgit.

V. Firmidus Deo super omnia credit unius quam alius.

VI. Probatur habitus fidei augeri posse quoad intensiorem.

tellectus. Cum enim summam ingenii vi & acumen polleant, excellentique insuper doctrinam sine instructi, fucatum à verò, adulterinum à sincero, vitiosum ab integro discernunt, & paradoxissimos contra Fidei mysteria propositos nullo negotio dissolvunt, eorumque vanitatem ac fallaciam advertentes, ut nullius momenti contemnant, quoque pluribus istiusmodi hæreticorum figmentis ad aliquem Catholicæ Ecclesiæ articulum negandum alliciuntur, eo illum constantius amplectuntur, firmiusque dogmatibus Fidei veluti per antiperistasin adherent.

Hinc itaque oritur duplex firmitas supra, numero secundo posita ex parte scilicet tum intellectus, tum voluntatis; hæc namque firmior efficitur in operando, ille in assentiendo, Deoque super omnia firmius & constantius credit: sicut homo quispiam firmius Deum amat super omnia, dum ex variis, quibus petebatur, tentationibus victor evadens, & hunc amoris actum, & virtutis exercitationem sibi reddidit faciliorem.

Variis ergo modis, ut dictum est, augeri potest Fides, nec in omnibus fidelibus est æqualis. Hinc Lucæ 17. v. 6. dixerunt Christo Apostoli: Domine adauge nobis fidem. Hinc etiam Ecclesia in quadam oratione Deo dicit: Da nobis Fidei, Spei, & Charitatis augmentum. Quod etiam probatur ex illo Apostoli 2. ad Corinthios 10. v. 15. Crescentis fidei vestra, ergo juxta Apostolum Fides accipit incrementum, & augeri potest quoad intensiorem.

SECTIO QUINTA.

Varia inquiruntur circa augmentum intensivum habitus Fidei.

I. Virtus Fidei augetur per actus informes.

His ergo positis, quaritur primò, utrum habitus intensivè augetur per actus Fidei informis, seu in eo qui habet fidem sine gratiâ, & charitate? Qui Fidei habitum dicunt nunquam infundi ante charitatem, dicere similiter necessariò debent fidem per actus fidei informes non augeri; non enim est major ratio, cur habitus Fidei in peccatore sine gratiâ existens, per actus Fidei supernaturales, ab eo elicitos augetur, quam cur ob similes actus peccatori fidem habitualement nondum habenti habitus Fidei primò infundatur.

II. Probabilis est habitus fidei per actus hujusmodi augeri.

Nos verò qui supra cum Suarez lib. 9. de Gratiâ, cap. 4. Vasquez, Turriano, Coninck, & aliis diximus, quando quis primò actum Fidei supernaturalem elicit, habitum Fidei illi statim infundi antequam sit dispositus sufficienter ad justificationem, sicque prius quam recipiat gratiam, jam etiam dicimus habitum Fidei post amissam gratiam, in peccatore persistentem augeri per actus Fidei informes, saltem habitu intensiores in eo qui gratiam nondum recuperavit. Ratio est, sicut namque primus actus fidei supernaturalis in Catechumeno est dispositio sufficiens per modum meriti de congruo ad movendum Deum ut habitum Fidei ipsi primò infundat, quamvis ille actus sit informis, eodem modo actus informes Fidei esse possunt dispositio tanquam meritum de congruo, ut Deus habitum Fidei quem jam ille recepit, vel qui amissâ gratiâ remanet in peccatore, augeat, aliumque & alium ei gradum adiciat. Hoc proinde tenet Turrianus Disp. 45.

Sicut primò infundat, ita augeri potest habitus fidei per actus informes.

dub. 1. Lorca Disp. 32. sine, Bannez, Valentia, & alii, quia nimirum est actus illi, cum sint sine gratiâ, non sint meritorii de condigno augmenti habitus fidei, possunt tamen esse meritorii de congruo.

Hinc infero, posse habitum supernaturalem Fidei in justo intensiorem esse cæteris habitibus infusis. Ratio est: potest namque justus qui- piam habens & habitum fidei supernaturalem, & reliquos infusos valdè intensos labi in peccatum aliquod mortale, quo in casu habitus omnes infusos præter habitum Fidei & Spei amittit, quem etiam habitum Fidei, dum homo ille in peccato manet, augere potest, & paulatim eum reddere intensiorem, deinde justificari potest per gratiam multo minus intensam quam sit hic habitus fidei, habitus autem alii infusi ejusdem sunt intensiōnis cum gratiâ, ergo interdum non sunt adeo intensi in justo ac habitus infusus Fidei.

Quaritur secundo, Utrum sicut habitus infusus Fidei (idem est de habitu Spei) augetur ita etiam interdum minuatur, licet totus ille habitus Fidei non destruat. Bannez hic, quest. 4. art. 5. dub. 1. tam de habitu supernaturali Fidei, quam Spei, admittit e tanquam probabile videtur utrumque in peccatore minui. In hanc tamen sententiam acriter invehuntur recentiores Theologi, Turrianus hic, Disp. 45. dub. 3. Hurtado Disp. 61. sect. 4. & alii, estque communis Theologorum sententia habitum Fidei infusum nunquam paulatim minui.

Ratio autem est; Nam juxta Tridentinum Sess. 6. cap. 15. quamvis gratia per omne omnino peccatum mortale amittatur, habitus tamen Fidei non amittitur nisi per peccatum infidelitatis: qua de causâ eodem modo procedendum docent Theologi de habitu Fidei ac de gratiâ, sed gratiam per peccata venialia non minui certum est, ergo nec minuitur habitus Fidei. Confirmatur: si enim per peccata venialia infidelitatis Fidei habitus minuatur, posset paulatim per frequentia hujusmodi peccata venialia penitus amitti, cum singula partem illius tollant: quod à fortiori urget contra eos qui per quodvis peccatum mortale aliquid habitus Fidei dicunt amitti; sic enim tandem amitteretur totus. Nec ullum habet fundamentum quod affirmant aliqui, habitum scilicet infusum Fidei minui per primum peccatum mortale, non per sequentia, hoc inquam, gratis dicitur; cum enim peccata mortalia sequentia sint ejusdem rationis cum primo, imò aliquando multo graviora, nulla est ratio cur non æquè per illa minuatur habitus Fidei, ac per primum.

Quaritur tertio, Utrum habitus infusus Fidei augetur per actus Fidei habitu remissiores. Hæc difficultas communis est Spei & Charitati, & in materiâ de Charitate tractari plerumque ab auctoribus solet, ac proinde ibi commodius examinabitur: ubi etiam dicitur utrum habitus infusus Fidei augetur intensivè per actus aliarum virtutum.

Quaritur quarto, Num habitus infusus Fidei, quem supra diximus augeri intensivè per actus, saltem habitu intensiores, augmentum hoc ab his actibus accipiat physicè: & eadem difficultas procedit de habitu Spei & Charitatis. Sermo autem est de virtute connaturali horum actuum, in sententiâ enim, quam Disp. 27. Physicæ defendi, dari scilicet potentiam obedientialem latam, non est dubium quin possint habitus Fidei,

III. Intensior in justo esse potest habitus supernaturalis Fidei cæteris habitibus infusis.

IV. An habitus infusus Fidei & Spei in peccatore interdum minuatur.

V. Eodem modo loquitur Tridentinū de habitibus Fidei, ac de gratiâ.

Si habitus Fidei minuatur per alia peccata, quam infidelitatis, paulatim totus per illa tollitur.

VI. Verum augetur per actus habitus remissiores.

VII. An habitus infusus Fidei augetur per actus physicæ.



TOM. II.

Spei & Charitatis, aliique omnes supernaturales ab actibus produci: imò aliqui affirmant habitus hocce supernaturales de facto ab actibus supernaturalibus augeri, imò etiam posse connaturaliter primò ab iis produci.

VIII.

Nec habitus infusus Fidei, nec alii ab actibus supernaturalibus produciuntur.

Dicendum nihilominus cum communi Theologorum sententiâ habitum supernaturalem Fidei, idem est de aliis, non produci nec augeri ab actibus Fidei supernaturalibus, sed & primùm esse & augmentum à Deo immediatè accipere. Ratio est primò; hi namque habitus à Theologis vocantur per se infusi, hoc tamen non haberent, si ab actibus producerentur vel auferentur, sed essent habitus acquisiti per actus supernaturales, sicut alii acquiruntur per actus naturales.

IX.

Alii actus supernaturales non produciunt habitus supernaturales, ergo nec actus Fidei produciunt habitum Fidei.

Probatur conclusio secundò: Peccatores namque, dum adhuc in statu peccati mortalis persistunt, multos actus bonos supernaturales eliciunt virtutum moralium, hi tamen actus non produciunt habitus infusos suarum virtutum; actus enim supernaturalis iustitiæ in peccatore non producit habitum supernaturalem iustitiæ, nec actus supernaturalis misericordiæ habitum supernaturalem misericordiæ, hi quippe habitus nunquam reperiuntur sine gratiâ, ergo nec habitus supernaturalis Fidei produciuntur per supernaturales actus Fidei, cum eadem sit proportio illorum habituum supernaturalium ad suos actus, ac habitus Fidei ad suos.

X.

Sequatur hos habitus supernaturales augeri, etiam in cælo.

Probatur tertio: Si enim actus supernaturales habeant vim physicam producendi, vel augendi habitus suos infusos, ergo etiam in cælo eos auferunt, cum illic varios actus supernaturales variarum virtutum beati etiam liberè eliciant; hoc autem ab omnibus negatur, nec enim dicunt Theologi hos in cælo unquam augeri, sed in eadem mensurâ seu intensiõne semper manent, in qua erant dum iustus ex hac vitâ discessit.

Confirmatur: horum enim habituum seu virtutum augmentum est præmium bonorum operum, & illorum gratiâ Deus his virtutibus novos & novos gradus tanquam ob merita adjungit: hoc ergo augmentum non debet ab his actibus seu operibus produci, sed à Deo horum actuum intuitu infundi; hoc namque in omni alio merito tum naturali, tum supernaturali cernimus, præmium siquidem non actu seu opere meritorio physicè producitur, sed meritum tanquam causa moralis movet præmiantem ad præmium illud per se largiendum.

Dices: Actus naturales augent habitus acquisitos, ergo & actus supernaturales augere possunt habitus supernaturales, eadem enim est utrobique proportio. Negatur tamen consequentiâ, tum ob rationes jam allatas, tum quia habitus infusi sunt per modum potentiæ; unde sicut non possunt primò ab actibus produci, ita nec augeri, omnis namque actus potentiam suam supponit, unde sicut in naturalibus nulla potentia à suis actibus producitur, ita nec in supernaturalibus. Habitus verò acquisiti, cum non dent simpliciter posse, sed tantum faciliè, potentiam jam supponunt, & eam tantummodo inclinant ad promptius agendum.

Quæritur quintò: Si habitus Fidei per peccata non minuat, ut supra, num. 4. diximus, unde proveniat ut Fides debilior sit in peccatore, quàm in iusto. Respondetur, hoc non ex eo procedero, quòd quidquam de habitu Fidei per peccata mortalia tollatur, sed quia peccatori non dantur peculiariora illa auxilia & lumina, quibus Fides excitatur & illuminatur ad operandum. Sicut quamvis similis planè sit intellectus in docto & indocto, ille nihilominus promptius multo de variis rebus discurret, quia plura habet principia, seu lumina naturalia, quæ ipsum excitant & juvant, quibus alter caret.

Physicæ habituum virtutum augmentum per actus obsequium rationi meriti & præmii.

XI. *Differentia inter augmentum habituum acquisitorum & supernaturalem.*

XII. *Ratio cur Fides debilior sit in peccatore, quàm in iusto.*

